

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1212
31.10.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde 1978'de başlayan sıkıyönetim uygulaması 1980'li yıllarda da devam eden sıkıyönetim kanunu çerçevesinde yönetilmeye devam etti. 10 Temmuz 1987'de kanun hükmündeki kararname ile Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği kuruldu. Bölge artık Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği ile yönetilmeye başladı. Olağanüstü halin kaldırıldığı 30 Kasım 2002 günü Diyarbakır ve Şırnak Olağanüstü hal kapsamında, Batman, Bingöl, Bitlis, Hakkari, Mardin, Muş, Siirt, Tunceli ve Van ise mücavir il kapsamındaydı. Olağanüstü hal 1987'de başlamasına karşın 1978'den beri bölgede hüküm süren sıkıyönetimin uygulamasını da hesaba katarak yaklaşık 23 yıl sürecek normalin hep dışında kalan bir yönetim biçiminin sultası altında kalmıştır.

Türkiye yakın siyasi tarihinin en önemli dönemlerinden biri olan “Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği” uygulaması ülkenin “karanlık tarihin” de önemli bir yer işgal etmektedir. Kısaca “OHAL” olarak anılan bu istisna halinin araştırılması yakın dönem tarihimizle yüzleşmek ve hakikatlerin ortaya çıkarılması açısından büyük bir önem atfetmektedir. Bu bağlamda Anayasa’nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince “Meclis Araştırması” açılmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN

BDP Grup Başkanvekili

Iğdır Milletvekili

GEREKÇE:

OHAL (Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği) 1987 yılında oluşturuldu. Olağanüstü bir kapsam ve yetki genişliğiyle donatıldı. OHAL, mekânsal temelde Bölge’de bir “istisna hali”nin hâkim olması demektir. Mekânsal temeldeki istisna hali “öldürme bölgesi” anlamına gelmektedir. Bu bölgede yaşayan insanlar her türlü insan hakkından mahrumdur. OHAL, Dışlayıcı bir devlet mekanizmasının bütün kurum ve kuruluşlarıyla oluşturulduğu, öldürme yetkisi de dahil olmak üzere bütün yetkilerin “özel savaş” konseptine dayalı olarak gerçekleştirildiği hukukun kendini askıya aldığı bir düzeni ifade eder.

Düşük yoğunluklu savaşın kontrol edilebilir ve kabul edilebilir bir seviyede tutularak ortaya çıkan siyasal belirsizlik ve yönetememe krizinin dengelenerek siyasal düzenin devamını sağlamaya dönük bir düzeni de ifade eder. Agamben bu durumu şöyle izah eder. “Modern totalitarizm, istisna hali aracılığıyla, yalnızca siyasi hasımlarını değil, şu ya da bu nedenden ötürü siyasi sistemle bütünleştirilemeyecekleri belli olan yurttaş kesimlerinin bedenlen ortadan kaldırılmasına izin veren yasal bir iç savaş olarak da tanımlanabilir.”

Aynı zamanda silahlı ve silahsız her türlü özel harp yönteminin belli bir merkezden yönetilerek, yönlendirilerek tatbik edildiği bir süreci de ifade eder.

Rakamlar OHAL’in ülkenin belli bir bölgesinin nasıl bir cendereye alındığının en büyük kanıtıdır.

1993-1995 yılları arasında asker ve polis sayısı 185 binden 360 bine çıkartıldı. Oluşturulan özel hukuku yürütecek “özel güvenlik” birimlerinin oluşumu da bu zaman rastlar. polis teşkilatına bağlı Özel Harekât Timleri ile Jandarmaya bağlı Özel Timler oluşturuldu. 1995 yılına gelindiğinde köy korucularının sayısı 67 bini bulmuştu.

14 ilde 833 köy ve 2.382 küçük kırsal yerleşim olmak üzere toplam 3.215 yerleşim boşaltıldı ve tahrip edildi. 1990’lı yıllarda yaklaşık 1,5 milyon kişi yerlerinden edildi. 1990-1999 yılları arasında yerel siyasetçilerin, iş adamlarının, aydınların, gazetecilerin, sendikacı, öğretmen, öğrenci ve imamların da dâhil olduğu 5000 kişinin JİTEM tarafından öldürüldüğü veya öldürtüldüğü tahmin ediliyor.

OHAL süresince 55 bin 371 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 42 bin 795 kişi yargılandı ve bu sanıklardan 4799’u hüküm giydi (yargısız infazlar bu sayıya dahi değildir). Terör suçlusu

olarak DGM’de 1131 çocuk yargılandı. 70 bin civarında devlet tarafından silahlandırılan korucu-çeteler, sadece genelkurmayın resmi verilerine göre (gerçeği bunun çok çok üstündedir) 4 binin üzerinde korucu; öldürmeden gaspa, köy yakmadan tecavüze kadar yüzlerce suça karıştı. Sorgusuz sualsiz köylerin yakıldığı, insanların topraklarından sürüldüğü, işkencenin envai çeşidinin fütursuzca uygulandığı, devletin karanlık uzantılarının insanları topluca gömdüğü, kuyulara attığı günlerden geçti Kürt halkı.

Olağanüstü Hal Uygulaması kapsamında köylerin boşaltılması ve tahribi, mülklerin ve çevrenin yakılması, insanların ve malların hareketine sınırlama getirilmesi, faili meçhul cinayetler, asit kuyuları, gözaltındaki tecavüz ve işkenceler, yargısız infazlar ve bitip tükenmeyen psikolojik baskının orada yaşayan bütün insanların hayatın her alanına nüfuz ettiği “zincirleme travmalar” dönemi olarak da tanımlanabilir.

Özellikle 1992-1995 yılları arasında görev yapan Ünal Erkan ve ekibinin uygulamaları “OHAL” uygulamasının en karanlık dönemi olarak günümüzün çözümsüzlüğüne kaynaklık etmektedir. Türkiye’nin kendisine bir yol aramaya çalıştığı bu ‘yeni’ süreçte, yeni paket ve yamalar yerine Kürt halkının da bir taraf olarak üzerinde durduğu hakikatlerin açığa çıkması için geçmişi ile yüzleşmeli ve ‘süper’ karanlık kişiler yargı önüne çıkarılarak hesap vermelidir. Devlet ise bu tür uygulamaları karar altına aldığı için mağdurlardan özür dilemeli, maddi ve manevi zararlarını tazmin etmelidir.

Sonuç olarak dönemin atanmış ve seçilmiş sorumlularının, İçişleri-Emniyet-İstihbarat bürokrasisinin ve paralegal iç harp örgütlenmesinin sorgulanmasını talep etmek ve sorumluları açığa çıkartmak için “OHAL” denilen uygulamanın hiçbir istisnaya yer bırakmayacak şekilde araştırılıp hakikatlerin ortaya çıkarılması “Demokratik Çözüm ve Barış Süreci”nin selameti için de elzemdir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye yakın siyasi tarihinin en önemli dönemlerinden biri olan “Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği” uygulaması ülkenin “karanlık tarihin” de önemli bir yer işgal etmektedir. Kısaca “OHAL” olarak anılan bu istisna halinin araştırılması yakın dönem tarihimizle yüzleşmek ve hakikatlerin ortaya çıkarılması açısından büyük bir önem atfetmektedir. Bu bağlamda Anayasa’nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince “Meclis Araştırması” açılmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN

BDP Grup Başkanvekili

Iğdır Milletvekili

GEREKÇE:

OHAL (Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği) 1987 yılında oluşturuldu. Olağanüstü bir kapsam ve yetki genişliğiyle donatıldı. OHAL, mekânsal temelde Bölge’de bir “istisna hali”nin hâkim olması demektir. OHAL, öldürme yetkisi de dahil olmak üzere bütün yetkilerin “özel savaş” konseptine dayalı olarak gerçekleştirildiği hukukun kendini askıya aldığı bir düzeni ifade eder.

Düşük yoğunluklu savaşın kontrol edilebilir ve kabul edilebilir bir seviyede tutularak ortaya çıkan siyasal belirsizlik ve yönetememe krizinin dengelenerek siyasal düzenin devamını sağlamaya dönük bir düzeni de ifade eder. Aynı zamanda silahlı ve silahsız her türlü özel harp yönteminin belli bir merkezden yönetilerek, yönlendirilerek tatbik edildiği bir süreci de ifade eder. Rakamlar OHAL’in ülkenin belli bir bölgesinin nasıl bir cendereye alındığının en büyük kanıtıdır.

1993-1995 yılları arasında asker ve polis sayısı 185 binden 360 bine çıkartıldı. Oluşturulan özel hukuku yürütecek “özel güvenlik” birimlerinin oluşumu da bu zaman rastlar. Polis teşkilatına bağlı Özel Harekât Timleri ile Jandarmaya bağlı Özel Timler oluşturuldu. 1995 yılına gelindiğinde köy korucularının sayısı 67 bini bulmuştu.

14 ilde 833 köy ve 2.382 küçük kırsal yerleşim olmak üzere toplam 3.215 yerleşim boşaltıldı ve tahrip edildi. 1990’lı yıllarda yaklaşık 1,5 milyon kişi yerlerinden edildi. 1990-1999 yılları arasında yerel siyasetçilerin, iş adamlarının, aydınların, gazetecilerin, sendikacı, öğretmen, öğrenci ve imamların da dâhil olduğu 5000 kişinin JİTEM tarafından öldürüldüğü veya öldürtüldüğü tahmin ediliyor.

OHAL süresince 55 bin 371 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 42 bin 795 kişi yargılandı ve bu sanıklardan 4799’u hüküm giydi (yargısız infazlar bu sayıya dahi değildir). Terör suçlusu olarak DGM’de 1131 çocuk yargılandı. 70 bin civarında devlet tarafından silahlandırılan korucu-çeteler, sadece genelkurmayın resmi verilerine göre (gerçeği bunun çok çok üstündedir) 4 binin üzerinde korucu; öldürmeden gaspa, köy yakmadan tecavüze kadar yüzlerce suça karıştı. Sorgusuz sualsiz köylerin yakıldığı, insanların topraklarından sürüldüğü, işkencenin envai çeşidinin fütursuzca uygulandığı, devletin karanlık uzantılarının insanları topluca gömdüğü, kuyulara attığı günlerden geçti Kürt halkı.

Olağanüstü Hal Uygulaması kapsamında köylerin boşaltılması ve tahribi, mülklerin ve çevrenin yakılması, insanların ve malların hareketine sınırlama getirilmesi, faili meçhul cinayetler, asit kuyuları, gözaltındaki tecavüz ve işkenceler, yargısız infazlar ve bitip tükenmeyen psikolojik baskının orada yaşayan bütün insanların hayatın her alanına nüfuz ettiği “zincirleme travmalar” dönemi olarak da tanımlanabilir.

Türkiye’nin kendisine bir yol aramaya çalıştığı bu ‘yeni’ süreçte, yeni paket ve yamalar yerine Kürt halkının da bir taraf olarak üzerinde durduğu hakikatlerin açığa çıkması için geçmişle yüzleşmeli ve ‘süper’ karanlık kişiler yargı önüne çıkarılarak hesap vermelidir. Devlet ise bu tür uygulamaları karar altına aldığı için mağdurlardan özür dilemeli, maddi ve manevi zararlarını tazmin etmelidir.

Sonuç olarak dönemin atanmış ve seçilmiş sorumlularının, İçişleri-Emniyet-İstihbarat bürokrasisinin ve paralegal iç harp örgütlenmesinin sorgulanmasını talep etmek ve sorumluları açığa çıkartmak için “OHAL” denilen uygulamanın hiçbir istisnaya yer bırakmayacak şekilde araştırılıp hakikatlerin ortaya çıkarılması “Demokratik Çözüm ve Barış Süreci”nin selameti için de elzemdir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR